

1. Els testimonis dels bombardejos són l'element clau del documental.
2. Imatge aèria de la ciutat de Tortosa bombardejada durant la Guerra Civil.
3. Andreu Caralt (e) i tot l'equip han dut a terme un ampli treball de documentació i recuperació de la memòria històrica.

FOTOS: CEDIDES

les tropes franquistes a la capital ebreca. La regidora de Cultura, Dolors Queral, destaca l'oportunitat que suposa poder veure aquest treball, ja que permet escoltar en primera persona «situacions de les quals hem sentit a parlar, però que potser no som conscients que hi va haver persones que les van patir directament».

Històries humanes

Oriol Gracià, de Bluverd, afegeix que el documental «no vol ser enciclopèdic, sinó que vol donar el valor principal a les històries humanes» de les persones que les van viure, que expliquen com es van haver de refugiar o fugir cap al camp i altres indrets per allunyar-se del front de guerra.

Els supervivents dels bombardejos que apareixen al documental són: Jordi Mayor (1937), Cinta Duran (1929), Joan Duran (1922), Francisca Mascarell (1932), Teresa Subirats (1927), José Rodríguez (1925), Pepita Grego (1920), Tomàs Carot (1927), Maria Teresa Serrano (1930), Teresa Girona (1928) i Maria Cinta Llasat (1930). A més, el film també compta amb la participació d'Albert Curto, director de l'Arxiu Comarcal del Baix Ebre, i la Maria

Genescà, responsable de la Biblioteca de l'Observatori de l'Ebre durant 35 anys.

El projecte, impulsat per Andreu Caralt i Maite Hernández (cofundadors de l'empresa Terra Enllà, especialitzada en serveis de memòria històrica), i Esther Benet i Oriol Gracià (de l'empresa Bluverd Comunicació), va néixer amb la voluntat de registrar el testimoni d'alguns dels supervivents del bombardeig que van

L'auditori Felip Pedrell acull aquesta única sessió de la producció que dura una hora

participar en l'acte commemoratiu del vuitantè aniversari dels bombardejos, celebrat a Tortosa el darrer 15 d'abril.

Àmplia labor documental

El documental s'estructura a partir de tres fragments del *Diario en tiempo de guerra: 20 de julio de 1936-22 de octubre de 1938*, del pare Lluís Rodés Campderà, director de l'Observatori de l'Ebre de Roquetes entre 1920 i 1939. En plena Guerra Civil, aquest as-

trònom de reconegut prestigi internacional va denunciar les atrocitats de tots dos bàndols, que es van acarnissar amb els seus companys jesuïtes.

Des del seu espai de treball, ubicat en un dels edificis més alts de l'Observatori, va ser testimoni directe dels bombardejos de Tortosa. De fet, va ser un home destrossat per la guerra i pel saqueig de l'Observatori de l'Ebre el 15 d'abril de 1938 per l'exèrcit republicà en retirada, tal com explica al seu diari.

El treball de documentació ha estat molt exhaustiu. S'han consultat els arxius -principalment fotogràfics- de l'Arxiu Comarcal del Baix Ebre, el Centre d'Història Contemporània de Catalunya, la Biblioteca Josep Benet-Centre CCCH, el Archivo General Militar de Àvila, el Archivo Histórico del Ejército del Aire i la Biblioteca Nacional de Espanya. A més, el projecte compta amb el patrocini del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Tarragona i l'Ajuntament de Tortosa.

Es coneixen més detalls sobre la projecció. Es tracta d'una única sessió que permetrà visionar la versió definitiva del treball, que té una durada d'una hora i ha incorporat subtítols per reforçar els missatges de les persones que apareixen a la pantalla gran. Per això, aquest diumenge s'habilitarà la sala gran del Teatre Auditori Felip Pedrell. L'accés és gratuït, però cal demanar una invitació gratuïta a través del correu info@bluverd.com o al telèfon 616 860 758 fins a completar l'aforament.

Activitats

TGN commemora la fi de la Guerra Civil

El 15 de gener es commemoren els 80 anys de la fi de la Guerra Civil a Tarragona. Per aquest motiu el Servei d'Arxiu i Documentació Municipal de l'Ajuntament coordina amb diferents institucions i entitats culturals un programa d'actes per donar a conèixer els antecedents, el desenvolupament i els efectes posteriors del conflicte bèl·lic a la ciutat. Del 15 de gener al 28 de febrer s'han programat 40 actes amb l'objectiu de difondre la història, rebutjar la irracionalitat de les guerres i valorar la convivència democràtica i pacífica. El programa s'iniciarà el dia 15 amb la projecció del documental 'L'ocupació de l'exèrcit franquista del Camp de Tarragona, ara fa 80 anys', del programa 'Tremolors' produït per TAC12.